

Sygn. akt III Ca 57/19 (III Ca 58/19)

POSTANOWIENIE

Dnia 5 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w G. III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia Leszek Dąbek

Sędziowie: Magdalena Balion – Hajduk

(del.) Patrycja Reichel

Protokolant Marzena Makoś

po rozpoznaniu w dniu 5 września 2019 r. w G.

na rozprawie

sprawy z wniosku J. F.

z udziałem K. F.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji wnioskodawczyni i uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Rejonowego w G.

z dnia 18 października 2018 r., sygn. akt I Ns 412/16

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

Sędzia (del.) Patrycja Reichel Sędzia Leszek Dąbek Sędzia Magdalena Balion – Hajduk

Sygn. akt III Ca 57/19 (III Ca 58/19)

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G. w postanowieniu z dnia 18 10 2019r. ustalił,

że w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni J. F. i uczestnika postępowania K. F. wchodzi: samochód marki V. (...), motorower F., jednostki rozrachunkowe zgromadzone na rachunku prowadzonym na rzecz J. F. w (...) S.A. oraz środki zaewidencjowane na subkoncie prowadzonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na rzecz wnioskodawczyni o wartości 9.974,20zł oraz oddał wniosek o ustalenie nakładu z majątku osobistego wnioskodawczyni na majątek osobisty uczestnika. Następnie dokonał podziału majątku i przyznał uczestnikowi postępowania samochód V. (...), a pozostałe przedmioty majątkowe zaliczone w poczet majątku wspólnego przyznał wnioskodawczyni oraz zasądził od uczestnika postępowania

na rzecz wnioskodawczyni kwotę 88.807,62zł, płatną w terminie 3 miesięcy

od uprawomocnienia się postanowienia i zastrzegł ustawowe odsetki za opóźnienie

w przypadku braku płatności „we wskazanym terminie. Ponadto obciążył wnioskodawczynię i uczestnika kosztami postępowania w częściach równych, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Orzeczenie zaskarżyli: wnioskodawczyni i uczestnik postępowania.

Wnioskodawczyni J. F. zaskarżyła postanowienie w części:

- ustalającej majątek wspólny uczestników postępowania (pkt 1 postanowienia),

w zakresie zaniechania ustalenia, iż w skład majątku wspólnego wchodzi wartość pojazdów mechanicznych posiadanych przez uczestnika według stanu na dzień 12 11 2013r.,

- oddalającej jej wniosek o rozliczenie nakładów z majątku osobistego wnioskodawczyni ma majątek osobisty uczestnika,

- dokonujące podziału majątku wspólnego i zaniechania przyznania uczestnikowi wartości pojazdów mechanicznych posiadanych przez niego według stanu na dzień 12 11 2013r.,

- w części zasądzającej od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni spłaty, jako zaniżonej.

Wnosiła o zmianę zaskarżonego postanowienia w sposób wskazany w apelacji oraz zażalenie na jej rzecz od uczestnika postępowania zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych, bądź jego uchylenie i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Zarzucała, że istnieje wskazana w apelacji sprzeczność pomiędzy istotnymi ustaleniami Sądu Rejonowego a treścią zebranego w sprawie materiały dowodowego.

Ponadto zarzucano, że naruszono przy ferowaniu postanowienia regulacje:

- art. 325 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez nie rozstrzygnięcie o całości żądania wnioskodawczyni, tj. nie rozstrzygnięto o żądaniu wnioskodawczyni zaliczenia w poczet majątku wspólnego kwoty 146.000zł pochodzącej ze sprzedaży posiadanych przez uczestnika postępowania pojazdów mechanicznych oraz kwota 470.000zł stanowiąca wspólne oszczędności uczestników postępowania,

- art. 567 § 1 k.p.c. poprzez bezzasadne zaniechanie rozliczenia – pomimo złożenia stosownego wniosku nakładów poczynionych przez wnioskodawczynię na nieruchomości, która przy dokonaniu częściowego podziału przypadła uczestnikowi ma własność.

Uczestnik postępowania **K. F.** zaskarżyła postanowienie w części orzekającej o spłacie, który wnosił o jego zmianę „w ten sposób, że uczestnik postępowania jest zobowiązany do spłaty na rzecz wnioskodawczyni kwoty 22.961,84zł

w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, bądź jego uchylenie

i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania

Zarzucał, że przy ferowaniu postanowienia naruszono prawo procesowe, regulację

art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, a w konsekwencji tego dokonanie błędnych ustaleń faktycznych mających istotne znaczenie

dla rozstrzygnięcia sprawy i uznanie, że:

- uczestnik jest zobowiązany do spłaty na rzecz wnioskodawczyni kwoty 88.807,62zł, która nie odpowiada rzeczywistemu majątkowi podlegającemu podziałowi,

- wartość majątku podlegającego podziałowi wynosi 192.523,68zł, podczas gdy wartość ta opiewa na kwotę 45.923,68zł,

- wnioskodawczyni nie jest zobowiązana do rozliczenia z tytułu środków zgromadzonych na rachunkach OFE i ZUS na rzecz uczestnika, pomimo, że w świetle ustalonych spłat, a także znacznego majątku, który przypadł wnioskodawczyni jawi się to jako jawne jej faworyzowanie i jest nieproporcjonalne, a także krzywdzące dla niego,

- wartość towaru (pojazdów oferowanych do sprzedaży przez uczestnika) opiewa

na kwotę 146.600zł, podczas, gdy uczestnik przedłożył stosowne dokumenty w celu wykazania, iż wartość ta jest o wiele niższa, a nadto nie dokonanie przez Są odliczeń

z tytułu zakupu tych pojazdów, a w konsekwencji tego znaczne zawyżenie wartości pojazdów.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Sąd pierwszej instancji trafnie zakwalifikował wniosek, lecz wadliwie rozpoznał sprawę a następnie wydała formalnie wadliwe i wewnętrznie sprzeczne postanowienie.

Słusznie bowiem obie apelacje zarzucają, że zawarte w zaskarżonym postanowieniu rozstrzygnięcie o spłacie nie ma odniesienia w zawartych w nim pozostałych orzeczeniach (w szczególności ustalającym skład majątku wspólnego), więcej istnieje także sprzeczność pomiędzy sentencją postanowienia a jego uzasadnieniem,

gdyż w tym ostatnim Sąd Rejonowy wyliczając spłatę faktycznie uwzględnił wartość samochodów znajdujących się w posiadaniu uczestnika postępowania (146.600zł), jednocześnie nie zaliczył tych ruchomości, czy też ich równowartości w sentencji w skład majątku wspólnego i nie uwzględnił ich dokonując podziału majątku wspólnego (np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 04 2014r. wydane w sprawie V CSK 315/13, LEX nr 1486993 i z dnia 26 09 2007r. IV CSK 139/07 LEX nr 485873).

Równocześnie z motywów orzeczenia nie wynika, czym się kierował Sąd

nie czyniąc tego, co w połączeniu z powyższym powoduje, iż zaskarżone postanowienie

nie poddaje się kontroli instancyjnej, co już tylko z tego powodu czyni obie apelacje uzasadnionymi i zgodnie z ich wnioskami skutkowało koniecznością uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania w oparciu o regulację art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

Niezależnie od tego nie ustalono, jakie konkretne samochody znajdowały się w posiadaniu uczestnika postępowania w chwili zniesienia pomiędzy uczestnikami postępowania wspólności majątkowej małżeńskiej (ograniczono się jedynie do ustalenia ich łącznej wartości – 146.600zł), które z nich zostały zbyte, a które w dalszym ciągu znajdują się w jego dyspozycji oraz co należy podkreślić nie ustalono także ich aktualnej wartości, mimo że w tym zakresie Sąd Rejonowy –zgodnie z regulacją 567 § 3 k.p.c.

w zwiadu z art. 684 k.p.c. zobowiązany jest działać z urzędu.

Zaniechanie to dotyczyło zagadnień o kardynalnym znaczeniu dla dokonania prawidłowego podziału majątku wspólnego, a to dodatkowo przemawiało za koniecznością uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania spadowi pierwszej instancji sprawy do ponownego rozpoznania postanowienie Sadu Najwyższego z dnia 31 10 1968r. w sprawie o sygn. akt III CZP 74/68 OSNC 1968/10/169).

Reasumując zaskarżone postanowienie jest wadliwe i dlatego apelacje wnioskodawczyni i uczestnika postępowania jako uzasadnione uwzględniono orzekając jak w sentencji na mocy regulacji art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

Sąd Rejonowy rozpoznając sprawę uwzględni zawartą powyżej ocenę prawną i podjęcie z urzędu czynności w celu ustalenia prawidłowego składu majątku wspólnego oraz wartości wchodzących w jego skład przedmiotów majątkowych,

z uwzględnieniem poglądów prawnych zawartych we wskazanych powyżej orzeczeniach Sądu Najwyższego.

Orzekają ponownie w sprawie zadba o to, żeby w sentencji postanowienia zostały zawarte wszystkie niezbędne elementy rozstrzygnięcia o podziale majątku wspólnego uczestników postępowania a zawarte w nim w nim poszczególne rozstrzygnięcia były z sobą wzajemnie logicznie i sumarycznie powiązane.

Sędzia (del) Patrycja Reichel Sędzia Leszek Dąbek Sędzia Sędzia Magdalena Balion-Hajduk